

bleven gjort gjældende med større, til andre Tider med mindre Strengthed; men derfra, at den til visse Tider har været anvendt med mindre Strengthed, troer jeg ikke, at de paa-gjældende Private skulle kunne drage en Ret eller Afkomst til, at denne mindre Strengthed skulde vedblive bestandigt at blive udbiist. Det, som den ærebe foregaaende Taler i Særbeles-hed opholdt sig ved, og som jeg ikke undrede mig over, var hans Standpunkt — thi han har oftere behandlet denne Sag, og det fra et andet Standpunkt end det, der forekommer mig her at maatte være det afgjørende, og det er efter min Menning ganske naturligt, om dette hans tidligere Standpunkt har nogen Indvirkning paa ham — jeg siger, at, hvad han har lagt en afgjørende Vægt paa, og hvad ogsaa ideligt er blevet gjen-taget paa et andet Sted, er dette, at, naar Fæstningshensynet bortfalbt, saa maatte Servituten ogsaa af sig selv bortfalde. Imod denne Betragtning troer jeg i mit Indlebningforedrag at have sagt Tilstrækkeligt. Jeg troer, at den gaar ud fra en urigtig og i alt Fald her uanvendelig privatretlig Betragtning, men jeg har forsøgt at accomodere mig med den, idet jeg dog paa den anden Side har ledet fastholdt, hvad der i alt Fald maatte siges at være Statens Ret, og da forekommer det mig, at man maa bestride den Sætning, som det ærebe Medlem har villet gjøre gjældende, at nemlig Statens Ret skulde bortfalde, fordi Fæstningshensynet bortfalbt, bortfalbt paa Grund af, hvad man for Tiden antager at være det Rigtige. Jeg tillod mig ogsaa tidligere at hen-vise til Analogien med en privat Servitut; jeg kan godt finde mig i, at en saadan Analogi gjøres gjældende her. Det er virkelig Tilfældet, at, naar en saadan privat Servitut er lovligt stiftet, det da slet ikke kan komme i Be-tragtning, om den private Mand, hvem den tilkommer, senere har Brug for den eller ikke; selv om han lader den ligge ubenyttet nok saa længe, er han ikke pligtig at af-staae den, naar han ikke har Øyst dertil. Paa samme Maade forekommer det mig, at det her forholder sig med Statens Ret over disse Grunde. Naar man vil bringe den tidt-nævnte Retskategori til Anvendelse, saa lader det sig ikke paastaae, at Staten virkelig skulde

tabe sin Ret, fordi den nedlægger Fæstningen, fordi den erklærer, at det er dens Villie, at der ikke længer skal være nogen Fæstning. Det er jo altid en Mulighed, at den forandrer sin Villie i saa Henseende, og det tilkommer ikke nogen Anden at gjøre nogen Fordring til den i saa Henseende. — Den ærebe Taler op-kastede det Spørgsmaal, hvad der vilde ske, hvis man havde givet en Lov om, at Fæstningsværkerne skulde falde, uden at man tog en Bestemmelse som den, Lovforslaget gaar ud paa om dette Vederlag. Ja, det vilde jo naturligtvis berøe paa en Fortolkning af denne Lov, paa, hvad der derefter maatte siges at have været Lovgiverens Mening. Det vilde være meget rimeligt, at man, naar der var givet en saadan Lov, hvorved man uden Videre erklærede, at Fæstningsværkerne skulde nedlægges, uden at der deri var omtalt det saa over-ordentligt vigtige Spørgsmaal, som her fore-ligger, og om hvilket det dog maatte forudsættes, at det ikke vilde kunne være overseet, da vilde komme til den Fortolkning, at det da ogsaa havde været Meningen, at man vilde indrømme Byggefrihed uden Erstatning; det vilde, som sagt, berøe paa en Fortolkning af Loven, men deri forekommer det mig ikke, at der kan søges noget Argument med Hensyn til Sagen, saaledes som den nu er stillet.

Hvad det Spørgsmaal angaaer, som den ærebe Taler fremsatte med Hensyn til, hvor-lebes det fremtidigt vilde gaae de Ciere, som ikke maatte ville gaae ind paa den Afsløsning, der tilhødes dem, og med Hensyn til hvilke det i § 8 siges, at de da skulle vedblive at være underkastede de nu bestaaende Indskrænkninger med Hensyn til Benyttelsen af deres Grunde, da er det ganske vist, at Udvalget ikke har taget denne Sag under Overveielse, og jeg skal ganske vist, saaledes som den ærebe Taler har henstillet, forebringe Udvalget dette Spørgsmaal. Forøvrigt troer jeg ikke, at dets Besvarelse, idetmindste saaledes som jeg for Dieblirket seer det, vil have nogen Banskælighed i nogen Henseende. Naar han spørger, hvilken administrativ Autoritet de skulle henvende sig til, hvis de ønske at erhverve Byggetilladelse, da er det jo en Sag, som det ingenlunde kan være nødvendigt at afgjøre i denne Lov. Jeg